

Τὸ σπήλαιον τῆς ἀποκαλύψεως ἀπέχει τῆς πόλεως 1233 βήματα. Ἐν αὐτῷ λέγεται ὅτι ὁ Θεολόγος Ἰωάννης, εἰς Πάτριον ἐξωσθεὶς ἐν ἔτει 95 Μ. Χ. ὑπὸ τοῦ Δομιτιανοῦ, εἶδε τὴν μεγάλην ἐκείνην ὄπτασιν. Εἰς τὸ σπήλαιον τοῦτο κατέρχεται τις διὰ κλίμακος τεσσαράκοντα βαθμίδων, ἔχει δὲ αὐτὸ δεκαοκτὼ βημάτων μέγιστον μῆκος ἐπὶ ὀκτὼ πλάτους. Ἐξωθεν τοῦ σπηλαίου ὑπάρχει νὰός τις ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀγίας Ἀννης, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ σπηλαίῳ ὑπάρχει ἕτερον παρεκκλήσιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Θεολόγου, ὅπερ λέγεται ὅτι αὐτὸς ὁ ὅσιος Χριστόδουλος ἀνήγειρεν. Ἐν εἰκόνι τινι ἀρχαίᾳ, ὁ ζωγράφος ἐξαντλήσας πάσας τὰς ὑψηλοτέρας εἰκόνας τῆς ἀποκαλύψεως, παρίστησι τὸν Χριστὸν τῇ μιᾷ χειρὶ κρατοῦντα τὰς κλεῖδας τοῦ ἁδου καὶ τοῦ θανάτου, τῇ δ' ἑτέρα ἐπτὰ ἀστέρας, περίξ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀγγέλους ὑποβαστάζοντας τὰς ἐπτὰ ἐν Ἀσίᾳ ἀποστολικὰς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἐπτὰ λυχνίων καὶ παρ' αὐτοῖς τὰ πολυόμματα Χερουβίμ. Ῥαγὰς τις τρίγωνος δείκνυται εἰς τὴν ῥοσὴν τοῦ σπηλαίου, γενομένη, ὡς λέγουσιν, ἐκ τῆς φωδῆς, ἥτις κατήλθεν ἐξ οὐρανοῦ ὅπῃ δὲ τις μικρὰ εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου ὑπάρχουσα, ἐχρησίμευε, λέγουσι, τόπος, ἐν ᾧ ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς ἐκλινε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Τοιαῦτα εἶναι ὅσα ἐδυνήθημεν νὰ εἰδῶμεν κατὰ τὴν βραχυχρόνιον ἐν Πάτρῳ διατριβὴν ἡμῶν. Ἴσως πρὸς συμπλήρωσιν τῆς περιγραφῆς ταύτης, ἀπητεῖτο νὰ προσθέσωμεν καὶ ὀλίγα περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν Πατρίων μὴ λησμονήσωμεν ὅμως ὅτι αἱ πρῶται ἐντυπώσεις εἰσὶν ἐνίοτε ἐπισφαλεῖς, καὶ ὅτι ὅπως διαγράψῃ τις τὸν χαρακτῆρα ἑνὸς λαοῦ, ὀφείλει ἐμβριθῶς νὰ σπουδάσῃ πρότερον αὐτόν. Ἐξ ὧν ὅμως εἶδομεν, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι οἱ Πατριοὶ εἰσι λίαν φιλόξενοι, ἀγαθοὶ καὶ φιλόκαλοι, τὰ δὲ ἥθη των εἰσὶν ἀπλὰ καὶ ἡ κοινωνία των ἀδελφική. Δύο πράγματα δὲ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐννοήσωμεν παρ' αὐτοῖς πρῶτον, διατὶ ἡ διάλεκτος τοῦ γυναικεῖου φύλλου ἐν Πάτρῳ διαφέρει τῆς τῶν ἀνδρῶν, καὶ δεύτερον διατὶ ἡ γέννησις τῶν θηλέων ὑπερβαίνει τὴν τῶν ἀρρένων, ὥστε, καθὼς λέγεται, ἐν Πάτρῳ ἀναλογοῦσι τέσσαρες καὶ πέντε γυναῖκες εἰς ἓνα ἄνδρα. Καὶ τοῦ μὲν πρώτου τὴν λύσιν, ἀναθέτομεν εἰς τοὺς περὶ τὴν φιλολογίαν καὶ τὰ γλωσσάρια ἀσχολουμένους· τὸ δὲ δεύτερον, συνιστῶμεν εἰς τὴν ἐμβριθῆ μελέτην τῶν ἀγάμων πλὴν φιλογάμων ἀναγνωσῶν τῆς Ἑδέμ. Ἐάν εὕρωσι τὸ πρόβλημα εὐλυτον, θέλομεν λογισθῆ εὐτυχεῖς κατὰ τι, ἂν ὅμως ἀπαιτεῖται χρόνος πολὺς πρὸς λύσιν αὐτοῦ, ζητοῦμεν συγγνώμην, διότι τοῖς παρέσχομεν ἀφορμὴν πρὸς δαπάνην χρόνου. Καὶ ἡμεῖς δυστυχῶς ἐδαπανήσαμεν τριάκοντα ὀκτὼ ὅλας ὥρας ὅπως ἐπιστρέψωμεν ἐκ Πάτρου εἰς Σάμον.

(ΕΠ. Ι. Σταματιάδης.)

ΜΙΑ ΒΑΣΙΛΙΞΑ ΤΑΞΕΙΔΕΥΟΥΣΑ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Μετάφρασις.)

Εἰς βροχεράν καὶ ψυχράν ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1791, τέθριππος ταχυδρομικὴ ἅμαξα ἤλαυνε τὴν ἀπὸ Σολνέσου εἰς Βεσανσῶνα ὁδόν. Δύο δὲ γυναῖκες ἐκάθηντο ἐν αὐτῇ, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία, ὡραία, ὑψηλὴ, χαρίεσσα καὶ γλυκεῖα, κατεῖχε τὸ βάθος τῆς ἁμάξης, ἀπέναντι δὲ ταύτης ἐκάθητο ἡ ἑτέρα, ἐκ τοῦ στολισμοῦ καὶ τοῦ ἥθους τῆς ὁποίας εὐκόλως ἦτο νὰ μαντεύσῃ τις ὅτι ἦτο θαλαμηπόλος ἢ ἀμφίπολος.

— Τί ὥρα εἶνε; ἠρώτησεν ἡ κυρία τὴν συνοδὸν αὐτῆς.

— Τετάρτη.

— Ποτὲ δὲν θὰ φθάσωμεν! Πόσον εἶναι ὀκνηροί, οἱ ἁμαξήλατοι οὗτοι!

— Ὁ δρόμος, Κυρία, εἶναι ἀθλιέστατος.

— Διαβολοβραδύτης! Ἡμῖν βεβαία ὅτι θὰ μὲ πιάσουν τὰ νεῦρα μου. Νὰ κλεισθῶ τρεῖς ἡμέρας εἰς τὸ Σόλνεσον, πάσχουσα καὶ μὴ δυναμένη νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου, ἐγὼ ἥτις τόσον βιάζομαι καὶ ἔχω τόσον σπουδαίους λόγους νὰ σπεύδω! Πρὸς ἐπίμετρον δὲ τοῦ κακοῦ, νὰ ὀδοιπορῶ καὶ τόσον ἀθλίως! Ἀληθινὰ νομίζω ὅτι εἰς ἕκαστον ταχυδρομικὸν σταθμὸν μᾶς βάλλουν τοὺς χειροτέρους ἵππους.

— Καὶ ὅμως, κυρία, ἐλαύνομεν ἀκαταπαύστως, πλὴν ὑμεῖς, ἀνήσυχος καὶ ἀνυπομονοῦσα, ἀδιαφορεῖτε εἰς τοὺς ἀπαύστους καὶ σφοδροὺς κλονισμοὺς τῆς ἁμάξης. ὦ! πρέπει νὰ ἦνε περιβόητος ὁ τόπος οὗτος διὰ τὸ ἀνώμαλον τῶν ὁδῶν του. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἶνε καὶ ὁ καιρὸς τόσον ἀθλιός. Βρέχει ξαγδαίως. Εἶμαι βεβαία ὅτι ὁ ἀκολουθὼν ἡμᾶς νέος εὕρισκε ὅτι τρέχομεν ταχύτερον τοῦ δέοντος.

— Πῶς! ἐκεῖνος ὁ νέος μᾶς ἀκολουθεῖ πάντοτε;

— Μάλιστα, κυρία· εὕρισκεται εἰς μικρὰν τῆς ἁμάξης ἀπόστασιν, καὶ οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς χάνει. Εἶναι ἱππεὺς ἀξιόλογος.

— Φαίνεται νὰ ἦνε ὀλιγὸς ἀεργός, ἀφ' οὗ μὲ τοιοῦτον καιρὸν κάμνει δρόμον ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ λευγῶν.

— Εἰπῆτε κάλλιον, κυρία, ὅτι εἶνε πολὺ ἐρωτόληπτος.

— Εἶνε τρελλός, τρέχων κατόπιν γυναικός, τὴν ὁποίαν μόλις εἶδε καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν ὠμίλησε.

— Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῇ Προβηγγίᾳ σώζονται ἀκόμη λεῖψανά τινα τῶν ἀρχαίων ἱπποτῶν, κεφαλαὶ μυθιστορικῆ, νέου τυχοδιωκτικῆ. Πόσον ἐπεθύμουν νὰ εἶδον τοὺς κυρίους τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν Παρισίων, καλπάζοντας μὲ βροχὴν ξαγδαίοτάτην καὶ ἐπὶ ὁδοῦ τόσον ἐλεεινῆς.

Ἀληθινά, ὅσον καὶ ἂν πάσχουν ἐξ ἔρωτος δὲν κάμνουν τοιαῦτα πράγματα. Εἶνε μόνον ἔμπειροι εἰς τὸ νὰ διαδίδουν φήμας ἀνυποστάτους καὶ νὰ φέρουν εἰς πέρας καμμίαν ῥαδιουργίαν· ἀλλὰ νὰ κάμουν ὅ,τι κάμνει οὗτος ἐδῶ ὁ νέος, τῇ ἀληθείᾳ ποτὲ δὲν τοὺς κρίνω ἱκανούς.

— Ἀλλ' ἀπὸ τὸ παιγνίδιον τοῦτο τί ἄλλο δύναται νὰ κερδίσῃ ὁ καλὸς μας ἵππευς παρὰ νὰ συντρίψῃ τὸν τράχηλον, ἢ ν' ἀρπάσῃ πλευρεῖτιν;

— Ὁ ταλαίπωρος!

— Τὸν συμπάσχεις, Ἀννα; Σ' ἔκαμεν ἴσως νὰ ἐνδιαφέρεσαι ὑπὲρ αὐτοῦ.

— Μὲ γνωρίζετε κάλλιστα, κυρία, ὥστε ἀδύνατον νὰ ἔχητε παρομοίας ὑποψίας. Ὁ ἱππότης...

— Ἀ! εἶνε καὶ ἱππότης;

— Δὲν σὰς τὸ εἶπον; ἔπειτα ἀναγνώσετε τὰς ὁποίας ἐτόλμησε νὰ σὰς γράψῃ ἐπιστολάς καὶ θὰ εἰδῇτε ὅτι ὀνομάζεται δὲ Μαλλιέτ, φαίνεται δὲ ὅτι εἶνε εἰς τῶν πλουσιωτέρων τῆς Προδρηγίας.

— Διάβολε! Ἰδοὺ κατάκτησις ἀρκούντως οὐσιώδης.

— Σὰς εἶδεν εἰσελθοῦσαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Σολνέσου· ἦτον ἐκεῖ ὅτε ἐπρακύφατε τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τὸ παράθυρον, καὶ τὸ πρῶτον βλέμμα σας τὸν ἐπλήγωσε. Τί τὰ θέλετε κυρία! Ὑπάρχουσιν ἀκόμη καρδιαὶ ἐν τάχει κλονιζόμεναι, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήτεσθε, μηδὲ νὰ δυσχερεστήσθε, διότι ἐνεπνεύσατε πάθος τόσον σφοδρὸν καὶ τόσον αἰφνίδιον.

— Ἀλλὰ τοῦλάχιστον ὑπῆρξες ἐχέμυθος; Μήπως τῷ εἶπες τίς εἶμαι; Ἡξεύρεις πόσον ἰσχυροὺς λόγους ἔχω νὰ ταξειδεύω ὅλως ἄγνωστος, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἠθέλησα νὰ με συνοδεύσῃ οὔτε ὁ Δουξ Α... οὔτε ὁ μαρκίων Κ... οὔτε οὐδεὶς ἄλλος τῶν πιστῶν θεραπόντων μου.

— Θαρσεῖτε, κυρία, ἀγνοεῖ τὰ περὶ ὑμῶν ὡς καὶ πᾶς ἄλλος· ἂν δὲ καὶ μοι ἔκαμε παντοίας ἐρωτήσεις, τῷ ἀπεκρίθην ἀπλῶς, καθὼς καὶ εἰς ὅλους, ὅτι ὀνομάζεσθε κυρία Πρυνέ, καὶ ὅτι ταξειδεύετε πρὸς διασκέδασιν. Ἀλλὰ δὲν ἠρκέσθη, φαίνεται εἰς ταῦτα, καὶ ἵνα εὐχαριστήσῃ τὴν περιέργειάν του, ἐτόλμησε νὰ μοι δεῖξῃ βαλάντιον πλήρες χρυσοῦ, ἐλπίζων ὅτι διὰ τούτου ἤθελε λύσει τὴν γλῶσσάν μου. Πλὴν εἶδεν ὅτι δυσχερεστήθην καὶ ἐδόθη εἰς συμπερασμούς. Ἀναμφισβόλως, εἶπεν, εἶνε μεγάλη τις δέσποινα, τὴν ὁποίαν αἱ δυστυχεῖς περιστάσεις καὶ οἱ συνταράκτοντες τὴν Γαλλίαν κλειδῶνες, βιάζουσι νὰ κρύπτηται καὶ νὰ φεύγῃ ἀλλὰ θὰ τὴν ἀκολουθήσω καὶ εἰς αὐτὰ τῆς γῆς τὰ πέρατα.

— Νὰ ἰδῇς ὅτι ἐπὶ τέλους αὐτὸς ὁ ἀνόητος θὰ μ' ἐνοχοποιήσῃ κατὰ τι.

Βεβαίως διὰ ν' ἀλλάξωσιν ἵππους, καὶ μετὰ σιωπὴν βραχείαν ἡ Ἀννα ἐξηκολούθησεν.

— Ἰδοὺ πάλιν ὁ πτωχὸς οὗτος ἱππότης τριγυρνῶν περὶ τὴν ἁμαξάν καὶ βρεγόμενος μετ' ἀδιαφορίας ἐμπνεύσης συμπάθειαν.

— Βρέχει λοιπὸν πάντοτε; ἠρώτησεν ἡ κυρία Πρυνέ.

Καὶ παρευθὺς ἀπέσυρε τὸ χειρόκτιον, καὶ μὲ χεῖρα λευκοτάτην καὶ θελξικάρδιον, εἰς τοὺς δακτύλους τῆς ὁποίας ἦσαν ἀρκετὰ ἀδαμάντινα δακτύλια, ἤρχισε νὰ διορθοῖ τοὺς βοσρύχους τῆς ξανθῆς κόμης της, ἐδιόρθωσε τὸ τρίχαπτον τοῦ κεκρυφάλου της, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἔδρεχεν, ἔκυψε τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τῆς ἁμαξῆς. Τόσον εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ ζῆλος, ἡ ἀφοσίωσις καὶ ἡ ἐπιμονὴ ἔχουσιν ἐπὶ τέλους ἀμυιθὴν τινα πάντοτε!

— Ποῦ εἴμεθα; ἠρώτησεν ἡ ὠραία ταξειδιώτις τὸν ἁμαξηλάτην.

— Εἰς Βώι.

— Καὶ ὁ προτεχὴς σταθμός;

— Τὸ Ἰούνιον.

— Εἶνε καλὸν μέρος;

— Βεβαίως! πόλις μὲ κατοίκους ἐπτὰ χιλιάδας καὶ τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Ἀργυροῦ Λέοντος, τὸ ὁποῖον εἶνε ἄλλο παλάτιον.

— Κάλλιστα.

Κατὰ τὴν βραχείαν ταύτην συνδιάλεξιν, ἡ κυρία Πρυνέ ἐλάλει μὲν πρὸς τὸν ἁμαξηλάτην, ἀλλ' εἶχε προσηλώσει τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν παρακολουθοῦντα ἱππότην, διότι ἡ κυρία αὕτη δὲν ἦτο γυνὴ ἀσπλαγχνος. Μετὰ τὸ ἱερὸν δὲ τῆς φιλάνθρωπίας τοῦτο χρέος, ἀνεστύλωσε πάλιν τῆς θυρίδος τὸ ὑέλωμα.

— Ἡ κυρία θὰ διανοικτερεύσῃ εἰς τὸ Ἰούνιον; ἠρώτησεν ἡ Ἀννα.

— Διόλου· θὰ ἐξακολουθήσωμεν ὅλην τὴν νύκτα τὴν ὁδοπορίαν μας. Δὲν ἀγνοεῖς ὅτι αὐριον τὸ πρῶτ' ὀφείλω νὰ εὑρεθῶ εἰς Βεσανσῶνα, θὰ σταθῶμεν μόνον διὰ νὰ γευματίσωμεν εἰς τὸν Ἀργυροῦ Λέοντα, αὐτὸ τὸ ἄλλο παλάτιον κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ἁμαξηλάτου, καὶ ἔπειτα θὰ ἐμβῶμεν εὐθὺς εἰς τὴν ἁμαξάν. Εἰς τὴν τιμὴν μου, τόσον χειρότερα διὰ τὸν ἱππότην σου.

Μόλις αἱ δύο ταξειδιώτιδες ἐκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ τόσον ὀνομαστοῦ ξενοδοχείου τοῦ Ἀργυροῦ Λέοντος, ὅτε εἰς ὑπάλληλος, φορῶν τὸ τρίχρουν ἐθνόσημον, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ ἀτενίσας προσεκτικῶς τὴν κυρίαν Πρυνέ, ἐφαίνετο παραβάλλων τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ὠραίας ταξειδιώτιδος πρὸς τινα σημείωσιν ἣν ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν ταύτην, τὴν τόσον ζωηρῶς αὐτὸν ἐπασχολήσασαν, ὁ ὑπάλληλος, ὅστις δὲν ἦτον ἢ ὁ δῆμαρχος τοῦ Ἰουνίου, διέταξε νὰ τῷ δεῖξουν τὸ διαβατήριόν των.

Ἡ κυρία Πρυνέ ἐφάνη ἀμνηχανοῦσα.

— Δὲν ἦτο ἀρά γε δυνατόν, κύριε, νὰ μᾶς ἀπαλλάξητε ταύτης τῆς διατυπώσεως; ὅλα τὰ ἔγγραφα ἡμῶν εἶνε κλεισμένα εἰς ἓν τῶν κιβωτίων μας.

— Μοὶ κακοφαίνεται, ἀπήντησε ξηρῶς ὁ δήμαρχος· ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς διατυπώσεως ταύτης ἄλλως τε τὸσον ἀπαραιτήτου καθ' οὗς χρόνους καὶ καιροὺς ζῶμεν· θὰ εἶπω νὰ φέρουν τὰ κιβώτιά σας ἀπὸ τὴν ἁμαζαν.

Ἐὰν μὲν τὰς ἐνστάσεις καὶ τὴν ἀπαρέσκειν τῶν δύο κυριῶν, τὰ κιβώτια ἐλύθησαν ἐκ τῆς ἀμάξης καὶ ἐφέρθησαν εἰς τὴν μεγάλην τοῦ ξενοδοχείου αἴθουσαν. Ἦνοιξαν κατὰ πρῶτον τὸ μεγαλύτερον. Ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τοῦ δημάρχου λαβόντος σάκκον ἀρκετὰ ἀγκώδη καὶ βαρὺν, πλήρη χρυσῶν νομισμάτων.

— Τί εἶναι τοῦτο; ἠρώτησεν ἐκπληχτός.

— Τὸ βλέπετε, κύριε, εἶπε μειδιῶσα ἡ κυρία Πρυνέ, εἶναι λουδοβίκια. Δὲν ἔχει τις πλέον τὴν ἀδειαν νὰ ταξειδεύῃ ἔχων χρήματα;

— Κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἡ ποσότης αὕτη μοὶ φαίνεται μεγάλη.

— Πᾶ! τριάκοντα χιλιάδες φράγκων τὸ πολὺ!

— Τριάκοντα χιλιάδες φράγκων! ἀλλὰ τοῦτο μυρίζει μετανάστευσιν.

— Ἀληθῶς; ὦ, ἔχετε λεπτὴν τὴν ὁσφρῆσιν, κύριε δήμαρχε.

— ὦ! εἰς μάτην προσποιεῖσθε τὴν ἀμέρμνον καὶ ὁμιλεῖτε μετὰ τόσης ἀδιαφορίας. Δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους δύναται ν' ἀπατήσῃ τις εὐκόλως.

— Τὸ βλέπω τῷ ὄντι, κύριε δήμαρχε, καὶ πᾶσα περὶ τούτου προσπάθεια εἶναι περιττή.

— Ἀρκούσι, κυρία, αἱ εἰρωνίαι καὶ τὰ σκώμματα, σὰς παρακαλῶ. Πρέπει τοῦλάχιστον νὰ σεβασθῇτε τὴν θέσιν μου καὶ τὸ ὅποιον φέρω ἐθνόσημον.

— Πιστεύσατε, κύριε, ὅτι σέβομαι ὑποκλεινέστατα πάντα ταῦτα.

— Κάλλιστα· τῇ ἀδείᾳ σας λοιπὸν θὰ ἐξακολουθήσω τὰς ἐρεῦνας μου.

— Μὲ ὅλην σας τὴν ἡσυχίαν, πολῖτα ἱερεξεταστά.

Ὁ δήμαρχος ἠτοιμάζετο ν' ἀπαντήσῃ, ὅτε σύρων ὀθόνην, εἶδε λάμποντα διάφορα κεντήματα· ἐξέβαλε δύο ἐσθῆτας χρυσοπαρύφους καὶ ἓν ἐπανωφόριον ἐκ βελούδου, ὑπερβαμμένον ἐκ μηλωτῆς ἰκτίδος καὶ μὲ πόρπην ἀδαμάντινον.

— Ἰδοῦ, εἶπεν, ἐνδείξεις δικαιοῦσαι πληρέστατα τὰς ὑποφίας μου.

— Καὶ θὰ μοὶ κάμντε τοῦλάχιστον τὴν χάριν νὰ μοὶ εἰπῇτε ὅποια εἶνε αἱ κατ' ἐμοῦ ὑποφίαι σας;

— Ὁμολογήσατε κατὰ πρῶτον ὅτι τὸ ὄνομα Πρυνέ,

τὸ ὅποιον ἐδώσατε εἰς τὸν ξενοδόχον εἰσερχομένη, εἶνε ξένον ὄνομα.

— Τὸ ὁμολογῶ.

— Ἀρκεῖ τοῦτο, καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκην πλειότερων ἀποδείξεων.

— Τί πειράζει, κύριε, νὰ ταξειδεύῃ τις μὲ ὄνομα πλαστὸν, ὅταν μάλιστα δὲν ἔχει ἐνοχλὸν τίνα σκοπὸν;

— Τοῦτο πρέπει νὰ ἴδωμεν.

— Ἀς τελειώσωμεν, κύριε· θὰ σὰς δείξω τὸ διαβατήριόν μου.

— Εἶναι περιττόν. Τὸ διαβατήριόν σας δὲν σημαίνει δι' ἐμὲ τίποτε, καὶ σὰς ἀπαλλάττω τοῦ κόπου τοῦ νὰ μοὶ τὸ δείξητε. Σὰς ἦτο βεβαίως εὐκόλον νὰ σὰς προμηθεύσουν ψευδῆ ἔγγραφα. Ἀλλ' ἰδοῦ, εἶναι εὐκόλον ν' ἀνακαλύψῃ τις τὴν ὑπόκρισιν καὶ προσποίησιν καὶ νὰ κατασφραγίσῃ μυστήριον διὰ τοῦ ὑποφίου μέχρι τοῦδε ἐπροσπαθήσατε νὰ καλυφθῇτε.

Καὶ ὁ δήμαρχος ὅστις, καίτοι λαλῶν, ἐσκάλιζεν ἀδιακόπως τὰ κιβώτια, ὕψωσε θριαμβεύων τοὺς βραχίονας εἰς τὸν ἀέρα. Μὲ τὴν μίαν τῶν χειρῶν ἐκράτει διάδημα καὶ μὲ τὴν ἄλλην χρυσοῦν σκήπτρον.

— Οὐδεμίαν πλέον ἀμφιβολίαν. Γνωρίζω ποία εἰσθε.

— Εἰπέτε το λοιπόν.

— Εἰσθε ἡ Μαρία Ἀντωνέτα ἡ Αὐστριακὴ.

— Ἡ βασίλισσα!

— Μάλιστα, κυρία, καὶ ἠθελήσατε νὰ δραπετεύσητε εἰς Ἑλβετίαν, ἀλλὰ σὰς ἐπερίμενα.

— Ἀληθινά; Ἡξεύρετε ὅτι ἡ Μαρία Ἀντωνέτα ἐμελέτα νὰ δραπετεύσῃ διαβαίνουσα ἐντεῦθεν;

— Βέβαια. Ὑπόπτευσαν τὸ σχέδιόν σας ἐν Παρισίοις καὶ μ' ἐστείλαν αὐστηρὰς διαταγὰς ὥς παρατηρεῖτε δέ, ἡ ἐπαγρύπνησίς μου δὲν ἀπέτυχεν. Ἀ! ἐφρονεῖτε ἔσως ὅτι θὰ μᾶς ἀπατήσετε εὐκόλα. Ἀλλ' ἐγρηγόρουν, καὶ θὰ ἐκπληρώσω μέχρι τέλους τὸ χρέος μου. Ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, κυρία, σὰς συλλαμβάνω.

— Χωρὶς ἐτέρων ἀποδείξεων;

— Δὲν εἶνε ἀρκετὰ ὅσας ἔχω;

— Καὶ ἐὰν σὰς ἀνενέουν τὴν παράκλησιν νὰ ἐξετάσῃτε τὸ διαβατήριόν μου;

— Ἀφῆτε δά. Ἐν ξένον διαβατήριον, ὥς καὶ τὸ ὄνομα Πρυνέ.

— Τίποτε λοιπὸν δὲν δύναται νὰ κλονίσῃ τὴν περὶ τούτου βεβαιότητά σας;

— Ἀπολύτως τίποτε.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κύριε, ὑποτάσσομαι.

Ἡ Ἄννα πλέον ἢ ἅπαξ ἐπροσπάθησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συγδιάλεξιν· ἀλλ' ἡ κυρία τῆς δι' ἐπιτακτικῆς χειρονομίας τῇ ἐπέβαλε σιωπὴν.

Ἡ βασίλισσα καὶ ἡ ἀμφίπολος αὐτῆς κατέλυσαν εἰς τὸ ὡραιότερον δωμάτιον τοῦ Ἀργυροῦ Λέοντος, τοῦ ὁποίου τὴν θύραν ἐφρούρουν δύο σκυποὶ. Ἐσήμεναν τὸ ἀνακλήτηριον, συνήθροισαν τὰ σημαντικώτερα τοῦ τόπου ὑποκείμενα, ἡ ἐθνοφυλακὴ ἔλαβε τὰ ὄπλα, καὶ αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαὶ ἐγκαθιδρύθησαν εἰς τὴν μεγάλην τοῦ ξενοδοχείου αἴθουσαν. Μετὰ ταῦτα συνεσκέφθησαν τί ὀφείλον νὰ πράξωσιν ἐν τιαυύτῃ σπουδαίᾳ πολιτικῇ περιστάσει. Εἰς ῥήτωρ, ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τῶν σφόδρα δημαγωγῶν, λαβὼν πρῶτος τὸν λόγον ἐλάλησεν ὡς ἑπεται.

« Συμπολῖται,

« Ἐπετύχαμεν λαμπρὰς λείας· ἀλλὰ καθὼς εἶπε καὶ ἀρχαῖός τις στρατηγός, δὲν πρέπει τις μόνον νὰ νικᾷ, ἀλλὰ καὶ νὰ γνωρίζῃ νὰ ὠφελεῖται ἐκ τῆς νίκης. Ἐντὺς ὀλίγων ἡμερῶν τὰ βλέμματα τῆς Γαλλίας ὅλης θὰ στραφῶσι πρὸς ἡμᾶς, διότι τοῦ λοιποῦ τὸ Ἰούνιον κατατάσσεται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνδόξων πόλεων, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἄς ὑφώσωμεν λοιπὸν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς τὴν περιοπὴν τῆς νέας ἡμῶν θεσεως, καὶ ἃς φανῶμεν ἄξιοι τῶν ἐπαίνων τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς θαυμάσῃ μετ' οὐ πολὺ, εἴθε φωτίσωσιν ἡμᾶς ἡ φρόνησις τοῦ Κᾶτωνος καὶ τοῦ Βρούτου ἡ φιλοπατρία, ἡ δὲ ἀπόφασις ἡμῶν κριθῇ ἄξια νὰ παραλληλισθῇ πρὸς τὰς ὑψηλὰς ἀποφάσεις τοῦ ἑλληνικοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς Γερουσίας!... Ἴδου τί προτείνω. Οἱ πατριῶται τοῦ Ἰουνίου νὰ σχηματίσωσιν ἱερὸν λόγον· νὰ θέσωμεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τάξεων τὴν Μαρρίαν Ἀντωνέταν τὴν Αὐστριακὴν, καὶ νὰ τὴν φέρωμεν μέχρι τῆς αἰθούσης τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως· ἕκαστος δὲ ἡμῶν νὰ κρατῇ ἐν τῶν παρασῆμων τῆς βασιλικῆς ταῦτης μεγαλειότητος, τὴν ὁποίαν συνελάβομεν φεύγουσαν καὶ τὸ σκήπτρον τοῦτο, καὶ τὸ διάδημα, καὶ τὴν βασιλικὴν χλαμύδα καὶ ὅλους τοὺς χρυσοὺς καλλωπισμοὺς τοὺς τῶσον κυρίως ἐνοχλοῦντας τοὺς δημοκρατικούς ὀφθαλμούς μας, θὰ παρακαταθέσωμεν τὰ λάφυρα ταῦτα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ θὰ ἐπανελάβωμεν πλήρεις δόξης εἰς τὰς ἐστίας μας, ἀφ' οὗ λάβωμεν τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς ἐλευθερίας. Ἵνα μὴ δὲ τὸ ἔθνος κάμῃ νέα ἔξοδα, ζητῶ ὥστε αἱ ἐπὶ τῆς φυγᾶδος εὐρεθεῖσαι τριάκοντα χιλιάδες φράγκων δαπανηθῶσιν εἰς τὰ τοῦ ταξιδίου μας ἔξοδα. »

Ὁ λόγος οὗτος ἐπροξένησε βαθεῖαν ἐντύπωσιν, ἀλλὰ τῶν μετριοφρονεστέρων ἡ γνώμη ὑπερίσχυσε, καὶ διὰ πλειονοψηφίας ἀπεφασίσθη νὰ περιμένωσι τὰς διατάγας τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

(Γ. Βασιλάδης.)

(ἑπεται τὸ τέλος).

ΡΩΜΑΝΤΙΚΟΣ ΕΡΩΣ.

Μυκάλη, Ἀπρίλιος 1861.

Φιλτάτη μου Πολυξένη!

Πιστὴ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν μου, σοὶ γράφω καθημένη παρὰ τὴν ἐστίαν ἀγροτικῆς ἐπαύλεως, κειμένης παρὰ τὰς ὑπαρεῖας τοῦ ὑψηλοτέρου τῶν ὀρέων τῆς Ἀρχαίας Μυκάλης. Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως δὲν σοὶ ἔγραψα, φιλτάτη μου, ἐπιθυμοῦσα νὰ συλλέξω διάφορον ὕλην, τῶρα ὅμως μεταμελοῦμαι, καὶ τοῦτο ἐκ τῶν κατωτέρω θὰ ἐννοήσῃς. Ἀφίχθοντες εἰς Σμύρνην τὴν φίλην σου πατρίδα, ἐμείναμεν δύο μόνον ἡμέρας καθ' ἃς ἐπεσκέφθημεν πᾶν ὅ,τι ἀξιοσημείωτον ὑπάρχει ἐν τῇ Ἰωνικῇ ταύτῃ μητροπόλει· καὶ τὴν τρίτην πρωΐαν ἱππεύσαντες ἀπῆλθομεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὰ εἰρεῖα τῆς ἄλλοτε ἐνδόξου Ἐφέσου, ἐνθα ἐγεννήθησαν ὁ Ἀπελλῆς καὶ Παρράσιος, ὁ Ἰππόναξ, ὁ Ἡράκλειτος καὶ Ἐρμόδωρος. (1) Μετὰ ὁκτάωρον ὁδοιπορίαν ἀφίχθημεν εἰς τὸ μέρος ἐνθα ἔκειτο ἡ πάλαι ἀνασσα αὕτη πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Φεῦ! ἀμφισβητούμενα ἔχνη εἰρεπίων μαρτυροῦσιν ὅτι ὑπῆρχε ποτὲ ἐκεῖ ἡ Ἐφεσος· ἀνεμνήσθην τὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ματαιότητος ματαιοιήτων, καὶ ἐκ καρδίας ἐστέναξα. Ἐπεσκέφθημεν ὁδηγούμενοι παρὰ τινος κατοικοῦ χριστιανοῦ, οὐδὲ μίαν λέξιν ἑλληνικὴν γινώσκοντος, καὶ ἀνὰ χειρὸς φέροντες τὰς συγγραφὰς τῶν περιηγηθέντων τὰ μέρη ἐκεῖνα Εὐρωπαίων, τὰς θέσεις εἰς ἃς λέγουσι ὅτι ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, τὸ στάδιον, τὸ θέατρον, ἡ ἀγορὰ καὶ τέλος τὸ σπήλαιον τῶν ἐπτὰ παιδῶν. Τὰ πάντα, φίλη μου, ὑποθέσεις καὶ οὐδὲν ὀριστικόν. Μετὰ τετράωρον περιήγησιν διευθύνθημεν πρὸς τὴν Νέαν Ἐφεσον πόλιν ἐκ 12 περίπου χιλιάδων κατοίκων συγκειμένην καὶ τέσσαρας μόλις ὥρας ἀπέχουσαν, ὅπου καὶ ἐρθάσαμεν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Ἐπειδὴ καὶ δὲν σοὶ γράφω ἵνα σοὶ ἐκθέσω τὰς ἀρχαιολογικὰς γνώσεις, ἃς ἐν τῇ περιήγησίν μου ταύτῃ ἀπέκτησα, καθόσον θὰ ἀναγνώσῃς αὐτὰς ἐν τῷ ἡμερολογίῳ μου προχωρῶ εἰς τὰ τῆς περιήγησεως. Ἀναχωρήσαντες καὶ ἐκ τῆς ἀξένου ταύτης πόλεως, ἥτις ἂν καὶ ὡς ἔμαθον εἶναι τὸ ἐμπορικὸν ὁμητήριον τῶν περιχώρων, στερεῖται ὅμως καὶ τοῦ πενιχροτέρου ξενοδοχείου, μικροτέρων αὐτῆς πόλεων, ἀφίχθημεν εἰς μικρὸν χωρίον Τζακλῆ καλούμενον τέσσαρας ὥρας ἀπέχον τῆς Ν. Ἐφέσου καὶ κείμενον πρὸς τὸ μεσημβρινοδυτικὸν μέρος αὐτῆς ἀπέναντι τῆς Σάμου, εἰς μικρὰν τοῦ ὁποῦ ἀπόστασιν κεῖται τὸ Παινιόνιον. Ἐκεῖ ἀναπαυθέντες μικρὸν καὶ ζητήσαντες

(1) Οἱ δύο πρῶτοι ἦσαν οἱ πασίγνωστοι ζωγράφοι τῆς ἀρχαιότητος, ὁ δὲ Ἰππόναξ ἦν ποιητὴς καὶ οἱ τελευταῖοι δύο φιλόσοφοι.